

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

Relationship between Result Based Management and Achievement of Performance
according to Mission of Schools under Phetchaburi Primary Education
Service Area Office 1

กอบชัย มณีตัน (Kopchai Maneetan)^{*}

ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ (Piyanard Boonmeepipit)^{**}

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา 2) ผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 278 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการกำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน ด้านการวัดผลประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนา และด้านการให้รางวัลตอบแทน ตามลำดับ

2. ผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารวิชาการ อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ

3. การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : การบริหาร, ผลสัมฤทธิ์, ผลสำเร็จ, การดำเนินงาน, พันธกิจของสถานศึกษา

^{*} นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Student Master of Education in Educational Administration, Phetchaburi Rajabhat University

^{**} อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Advisor: Educational Administration, Phetchaburi Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were to study: 1) the level of schools' result based management, 2) The achievement of performance according to school mission, and 3) relationship between result based management and performance achievement according to mission of schools under Phetchaburi Primary Education Service Area Office 1. The 278 research samples consisted of school administrators and teachers in schools under Phetchaburi Primary Education Service Area Office 1. The research tool was a 5-level rating scale questionnaire. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The research results were as follows:

1. The schools' result based management in each aspect and overall was at a high level. When each aspect was considered, the schools' strategic planning was at the highest level, and the three aspects with a lower level were, ranked in descending order of their means, determination of performance indicator detail, measurement and evaluation of performance and application of evaluation result for development, and reward provision, respectively.

2. The achievement of performance according to school mission in each aspect and overall was at a high level. The academic administration was at the highest level, and the three aspects with a lower level were, ranked in descending order of their means, personnel administration, budget administration, and general administration, respectively.

3. There was overall relationship at a high level with statistical significance at the 0.01 level between result based management and performance achievement according to school mission.

Keywords: administration, achievement, result, performance, school mission

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 บัญญัติว่าการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย สถานศึกษา เป็นหน่วยงานหลักและเป็นหน่วยงานปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษามากที่สุดในอันที่จะทำให้การปฏิรูปการศึกษาเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และบรรลุปเป้าหมาย ผู้เรียนได้รับการบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม สถานศึกษาจึงต้องมีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผล รวมถึงมีศักยภาพรองรับการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ทั้งด้านการบริหารวิชาการ

การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 69) โดยมีหน่วยงานหลักระดับกระทรวงดูแลและกำกับ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่กำกับติดตามการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบาย ซึ่งการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมสนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศบริหารจัดการตามรูปแบบ การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ซึ่งกำหนดว่าภาครัฐจะต้องเปลี่ยนแนวทางการบริหารไปสู่การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result-based Management) โดยยึดประชาชนเป็นเป้าหมายหลักในการทำงาน มีการเปรียบเทียบผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายที่กำหนด โดยใช้ระบบการประเมินผลงานที่อาศัยตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อนผลงานออกมาให้เป็นรูปธรรม ซึ่งการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์แตกต่างจากการบริหารแบบเก่าที่มุ่งเน้นด้านปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการทำงาน (Process) และผลผลิต (Output) (ยงยุทธ ทรัพย์เจริญ, 2555 : 5) เป็นหลัก

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 มาตรา 3/1 บัญญัติว่า การบริหารราชการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐ ความมีประสิทธิภาพขององค์กร ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจ และทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจ การตัดสินใจ การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงาน ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ด้วยเหตุนี้การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result-based Management : RBM) จึงเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารราชการแผ่นดินตามหลัก การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ใหม่ของผู้บริหาร โดยมองไปที่การพัฒนาระบบการปฏิบัติงานใหม่ให้ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางและผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นที่ตั้งด้วยควมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นสำคัญ (ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล, 2554 : 8) ได้กล่าวไว้ว่าหัวใจสำคัญของกระบวนการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์อยู่ที่องค์กรจะต้องมีการจัดระบบการตรวจวัดผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน โดยมีตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (Key Performance Indicators : KPIs) และระบบการรายงานผลการดำเนินงานสำหรับใช้เครื่องมือในการตรวจสอบ กำกับ ติดตามระบบงาน (ทศพร ศิริสัมพันธ์, 2543 อ้างถึงใน กิตติ คุณสมบัติ, 2556 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับที่ ศิริชัย กาญจนวาสี (2544 อ้างถึงใน กิตติ คุณสมบัติ, 2556 : 2) ได้ให้คำอธิบายว่า การกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจน การพัฒนาตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน และการรายงานผลการปฏิบัติงานจะมีบทบาทสำคัญต่อการติดตาม กำกับ พัฒนางาน ตลอดจนจนถึงการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานในหน่วยงาน

การนำหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์มาใช้ในระบบคุณภาพในสถานศึกษาจะเป็นกลไกช่วยให้สามารถควบคุมให้การทำงานเป็นไปตามแผนเชิงกลยุทธ์ที่วางไว้ เพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์และพันธกิจของสถานศึกษา โดยมีดัชนีวัดผลสำเร็จของการดำเนินงานที่วัดผลในแง่มุมต่าง ๆ ที่จะช่วยให้สถานศึกษาบริหารงาน และมีการดำเนินงานอย่างมั่นใจได้ว่าจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่ตั้งไว้ ในขณะเดียวกันก็จะใช้เป็นเครื่องพิสูจน์ถึงความสามารถของสถานศึกษาในการปฏิบัติภารกิจว่าเป็นไปอย่างมีคุณภาพและตอบสนองความคาดหวังของสังคมได้ในระดับใด

สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นหัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษา และสร้างควมมีประสิทธิผลของโรงเรียน จึงควรมีความรู้ในการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และนำหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์มาบูรณาการในการบริหารและจัดการสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ จัดเป็นเทคนิควิธีการบริหารจัดการองค์กรสมัยใหม่สำหรับผู้บริหารจะสามารถนำมาประยุกต์เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ และวิธีการบริหารงานในโรงเรียน การบริหารจัดการสมัยใหม่ที่นำมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ และวิธีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผลการปฏิบัติการเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และนำสู่การปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรทั้งระบบที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลสูงสุด และทำให้การบริหารการศึกษามีการพัฒนาในทิศทางที่ดียิ่งขึ้น (ศักดิ์ดา แดงเถิน, 2555 : 2-3) อันถือได้ว่าเป็นภารกิจของผู้บริหาร

ภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาจะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดี จะมีผลกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน ผู้บริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดหมายที่วางไว้ การบริหารงานจึงจำเป็นต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการในการบริหาร เพราะการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ซึ่งการบริหารในสถานศึกษาเพื่อมุ่งให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษานั้น ปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างการเรียนรู้ในสถานศึกษา คือ ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วม ซึ่งตรงตามมาตรา 22 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งมีภาระหน้าที่ที่สำคัญคือ เป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรับผิดชอบในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำกับ ดูแล ดังนั้นประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงเป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ทำงานร่วมกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา, 2553 : 14)

การบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน จัดเป็นพันธกิจของสถานศึกษาที่ดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลและสังคมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป โดยให้ความสำคัญกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกคนในสถานศึกษานั้นมิใช่เรื่องง่าย ๆ เพราะไม่เพียงแต่ต้องเผชิญกับความยุ่งยากจากบุคคลภายในสถานศึกษาเท่านั้น แต่ยังคงเผชิญกับบุคคลภายนอกสถานศึกษาด้วย ในความไม่เห็นชอบกับผู้บริหารบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัย

สำคัญในการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่ม และจุดใจคนเพื่อปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานและเสริมสร้างความก้าวหน้าของบุคลากรและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบายที่กำหนดไว้ (วิรัตน์ มะโนวัฒนา, 2548 : 26) โดยสถานศึกษามีความก้าวหน้าทุกด้าน สามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร ในการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์นั้นผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการบริหารคน มุ่งพัฒนาบุคคล สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างระบบการบริหารภายในสถานศึกษาที่ต้องมุ่งให้มีความเข้มแข็ง แต่ในปัจจุบันพบว่าการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน โดยเฉพาะในด้านความคิด เจตคติ อุปนิสัย และคุณลักษณะส่วนตัว ผู้บริหารเองสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรเพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน โดยผู้บริหารต้องแสดงถึงผู้มีภาวะผู้นำที่จะเป็นผู้เกื้อกูลอยู่เบื้องหลัง ในการส่งเสริมผู้ร่วมงานในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการทำงานของครูผู้สอน ซึ่งจะช่วยให้ผลสำเร็จได้ตามเป้าหมายของสถานศึกษา มุ่งสู่สถานศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์สูงอันเป็นนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

การบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในระยะเวลาที่ผ่านมา พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับระดับประเทศสำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า มีจำนวนเขตพื้นที่ที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่าระดับประเทศทุกวิชาเป็นส่วนใหญ่ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนเขตพื้นที่ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าหรือเท่ากับระดับประเทศบางวิชาเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 42.93) (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555 : 64-65) ทั้งนี้เนื่องจากระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงแม้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีการดำเนินงานตามแผนการขับเคลื่อนการประเมินตามจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2555 ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น แต่ผลการประเมินก็ยังสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่สามารถดำเนินการตามจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ แต่เมื่อพิจารณาจำนวนและร้อยละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงกว่าหรือเท่ากับระดับประเทศ (สพฐ.) ทุกวิชา มีจำนวนเป็นอันดับรองลงมา (ร้อยละ 33.16) ซึ่งก็แสดงให้เห็นว่ายังมีเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอีกจำนวนหนึ่งที่สามารถดำเนินงานในเรื่องการขับเคลื่อนตามจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการกำหนดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น อีกทั้งยังมีบางเขตพื้นที่ที่มีการเตรียมความพร้อมในการประเมินที่ดี โดยเขตพื้นที่ที่มีการกำหนดนโยบายยกระดับผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจัง ชัดเจน เป็นรูปธรรมให้โรงเรียนจัดทำแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน มีการจัดอบรมให้ความรู้และฝึกปฏิบัติให้แก่ครูผู้สอนของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ในรูปแบบเดียวกันกับข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบเพื่อนำไปขยายผลให้แก่ครูผู้สอนในการนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนตามหลักสูตรในชั้นเรียน มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐ/เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำป้าย Count Down ติดที่สำนักงานเขตและโรงเรียน มีการประชุมชี้แจงแนวดำเนินการประเมินให้ครูผู้สอนทราบและได้ดำเนินการวางแผนร่วมกัน มีการวิเคราะห์ผลการสอบเพื่อหาจุดเด่นจุดด้อยและจุดที่ควรพัฒนา สร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการสอบ มีการวางแผน การนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งยกย่องเชิดชูเกียรติหรือชมเชยหรือให้รางวัลแก่

สถานศึกษาที่มีการพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างชัดเจน และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่หน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ต้องมีการผสมผสานกันในทุกด้านเพื่อให้เกิดผลลัพธ์สุดท้ายตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ในวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 เป็นหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาได้ดำเนินการเร่งรัดตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาโดยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการกำหนดทิศทางและตัวชี้วัดในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์สูง โดยมุ่งการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกด้าน โดยให้ความสำคัญในการจัดระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล พันธกิจหลักของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อมุ่งยกระดับการศึกษาไทยให้มีมาตรฐาน แต่จากการศึกษาเชิงลึกโดยหาข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1, 2557) พบว่า โรงเรียนแต่ละแห่งมีผลสัมฤทธิ์แตกต่างกัน โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผลการทดสอบระดับชาติ (O-net) ของผู้เรียนในปี 2557 ซึ่งมีผลต่ำกว่า ปี 2556 ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาแบบไม่มีโครงสร้างสรุปได้ว่า สถานศึกษาแต่ละแห่งมีแนวทางในการบริหารวิชาการแตกต่างกัน ขาดการประสานเพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการต่อกันแบบองค์รวม ต่างคนต่างมีแนวทางและทิศทางในการบริหารที่แตกต่างกัน รวมถึงการบริหารการเงิน การบริหารบุคคล การบริหารทั่วไปของสถานศึกษาแต่ละแห่งนั้นมีความเชื่อมโยงเชิงสนับสนุนงานวิชาการไม่ชัดเจน ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการบริหารโรงเรียนที่พันธกิจทุกด้านของสถานศึกษาต้องสนับสนุนงานวิชาการและส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม ซึ่งตามความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ทุกกลุ่ม ให้เหตุผลไปในทิศทางเดียวกันว่าเกิดจากการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่จะใช้นโยบาย หลักการ และ แนวดำเนินการในการบริหารงานในสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนางานทั้ง 4 ด้านของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ หรือเรียกว่ามีผลสัมฤทธิ์ของงานแต่ละงานสูง ซึ่งขึ้นอยู่กับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่จะใช้หลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจัง เป็นรูปธรรม เพียงใด

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

วิธีดำเนินการ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

1.1 ประชากร ผู้วิจัยใช้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผลการทดสอบระดับชาติ (O-net) ในปี 2557 สูงกว่าปี 2556 จำนวน 51 โรงเรียน เป็นประชากร ใช้ผู้บริหารและครูเป็นผู้ให้ข้อมูล เพื่อการวิจัยในครั้งนี้

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607-610 อ้างถึงใน ขวัญตา เกื้อกูลรัฐ, 2554 : 7) จากประชากร 51 โรงเรียน มีผู้บริหารจำนวน 53 คน เปิดตารางได้จำนวน 44 คน ส่วนครูผู้สอน ใช้การเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607-610 อ้างถึงใน ขวัญตา เกื้อกูลรัฐ, 2554 : 7) ครูผู้สอนจำนวน 600 คน เปิดตารางได้จำนวน 234 คน จากนั้นใช้การเทียบสัดส่วนตามจริง ในแต่ละโรงเรียน และใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อกำหนดตัวบุคคลผู้ให้ข้อมูลรวมได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 278 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาตัวแปรต้นและตัวแปรตาม รายละเอียดดังนี้

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากแนวคิดของ ริชาร์ดส์ วิลเลียม (Richard S. Williams, 1998 : 25-27 อ้างถึงใน วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, 2547 : 2-3) ประกอบด้วย 1) การวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา 2) การกำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน 3) การวัดและการตรวจสอบผลการดำเนินงาน และ 4) การให้รางวัลตอบแทน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสำเร็จการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา ตามพันธกิจ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 14) ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานบุคคล 3) ด้านการบริหารการเงินและงบประมาณ และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่การทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา 2) การกำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน 3) การวัดและการตรวจสอบผลการดำเนินงาน และ 4) การให้รางวัลตอบแทน จำนวน 22 ข้อ และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลสำเร็จการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานบุคคล 3) ด้านการบริหารงบประมาณ และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป จำนวน 28 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert's Scale อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2551 : 42) ได้แก่ 5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด

4. การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา 2) การกำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน 3) การวัดผล ประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนา 4) การให้รางวัลตอบแทน และ 5) การดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานบุคคล 3) ด้านการบริหารการเงินและงบประมาณ และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม จากนั้นทำการสร้างแบบสอบถาม โดยคำนึงถึงหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด รวบรวมข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยกำหนดค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 113) ที่ Alpha .55 ขึ้นไป ซึ่งแบบสอบถามฉบับนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.974 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาประสิทธิภาพแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับแก้ครั้งสุดท้ายแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามสำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดย คำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 ระดับการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาและผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการศึกษา

1. ระดับการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

การบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา (X_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร	อันดับ
1. ด้านการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร	4.41	0.51	มาก	1
2. ด้านการกำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน	4.36	0.55	มาก	2
3. ด้านการวัดผลประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนา	4.30	0.55	มาก	3
4. ด้านการให้รางวัลตอบแทน	4.22	0.59	มาก	4
เฉลี่ย	4.32	0.50	มาก	

จากตารางพบว่า การบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า การบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.51) รองลงมา ด้านการกำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.55) ด้านการวัดผลประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนา ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.55) และด้านการให้รางวัลตอบแทน ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ

2. ผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

ผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา (Y_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ระดับผลสำเร็จ	อันดับ
1. ด้านการบริหารวิชาการ	4.35	0.51	มาก	1
2. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.34	0.57	มาก	2
3. ด้านการบริหารงบประมาณ	4.27	0.56	มาก	3
4. ด้านการบริหารทั่วไป	4.26	0.56	มาก	4
เฉลี่ย	4.30	0.51	มาก	

จากตารางพบว่า ระดับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.51) รองลงมา ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.57) ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.56) และด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์	ผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา				
	ด้านการบริหารวิชาการ	ด้านการบริหารงานบุคคล	ด้านการบริหารการเงินและงบประมาณ	ด้านการบริหารทั่วไป	รวม
ด้านการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร	0.735**	0.686**	0.665**	0.680**	0.743**
การกำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดผลดำเนินงาน	0.766**	0.686**	0.735**	0.732**	0.784**
ด้านการวัดและการตรวจสอบผลการดำเนินงาน	0.776**	0.727**	0.773**	0.808**	0.829**
การให้รางวัลตอบแทน	0.742**	0.791**	0.750**	0.760**	0.819**
รวม	0.836**	0.803**	0.811**	0.827**	0.881**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางพบว่า การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.881$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านการวัดและการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ($r = 0.829$) ด้านการให้รางวัลตอบแทน ($r = 0.819$) ด้านการกำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดผลดำเนินงาน ($r = 0.784$) และด้านการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร ($r = 0.743$) ตามลำดับ

การอภิปรายผล

1. การบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า การบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านการวางแผน กลยุทธ์ขององค์กร รองลงมา ด้านการกำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน ด้านการวัดผลประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนา และด้านการให้รางวัลตอบแทน ตามลำดับ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการบริหารสถานศึกษาจะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะมีผลกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน ซึ่งผู้บริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพราะการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ดังนั้นปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างการเรียนรู้ในสถานศึกษา คือ ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การวางแผน การกำหนดรายละเอียดตัวชี้วัด การวัดผลประเมินผล และการให้รางวัลตอบแทน เพื่อมุ่งสู่สถานศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์สูง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติ คุณสมบัติ (2556 : ง) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอท่าตะเกียบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอท่าตะเกียบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมา ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน จัดเป็นพันธกิจของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลและสังคม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่และความรับผิดชอบในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป โดยให้ความสำคัญกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ดังนั้นผู้บริหารต้องแสดงความเป็นผู้นำในการส่งเสริมผู้ร่วมงานในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการทำงานของครูผู้สอน ซึ่งจะช่วยให้ผลสำเร็จได้ตามเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาศิริ สุพันธ์ (2550 : 66-67) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลภูมิภาคตะวันตก ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลภูมิภาคตะวันตก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์ดีตา แดงเงิน (2555 : 1) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานโรงเรียนโดยใช้หลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูมีทัศนะต่อการบริหารงานโรงเรียนโดยใช้หลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารงานด้านวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานงบประมาณ

3. การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกันในระดับสูง ได้แก่ ด้านการวัดและการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ด้านการให้รางวัลตอบแทน ด้านการกำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดผลดำเนินงาน และด้านการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวปฏิบัติตามตัวชี้วัดร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูไว้อย่างชัดเจน ส่งผลให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวัดและวิธีการตรวจสอบผลการดำเนินงานทุกงานของสถานศึกษาอย่างครอบคลุม อีกทั้งยังมีการประเมินผลการปฏิบัติงานมีความเป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ ดังนั้นการนำหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์มาใช้ในระบบคุณภาพ ในสถานศึกษาจึงเป็นกลไกช่วยให้สามารถควบคุมให้การทำงานเป็นไปตามแผนเชิงกลยุทธ์ที่วางไว้ เพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์และพันธกิจของ

สถานศึกษา ดังที่ ศักดิ์ดา แดงเถิน (2555 : 2-3) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ จัดเป็นเทคนิควิธีการบริหารจัดการองค์กรสมัยใหม่ที่ผู้บริหารจะสามารถนำมาประยุกต์เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ และวิธีการบริหารงานในโรงเรียน การบริหารจัดการสมัยใหม่ที่นำมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ และวิธีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผลการปฏิบัติการเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และนำสู่การปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรทั้งระบบที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลสูงสุด และทำให้การบริหารการศึกษามีการพัฒนาในทิศทางที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุคตน์นัท หวานฉ่ำ (2555 : 69-72) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาด้านการให้รางวัลตอบแทน เป็นด้านที่ให้ความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารควรมีการพิจารณาให้รางวัลตอบแทนตามระดับความสำเร็จของผลงานที่มอบหมายอย่างเป็นธรรมและความเหมาะสมสำหรับผู้ปฏิบัติงานให้มากขึ้น

1.2 ผู้บริหารควรจัดให้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายอย่างจริงจัง

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ความสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษาด้านการบริหารทั่วไป เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามพันธกิจอย่างจริงจัง และเป็นรูปธรรม

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษาอยู่ในระดับสูง ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เพื่อส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการเพื่อประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

2.2 ควรศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบและการทำงานตามพันธกิจของสถานศึกษาต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมาพัฒนาการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อให้เกิดผลสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถานศึกษาทุกด้านต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าพาสต์ภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กิตติ คุณสมบัติ. (2556). การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอท่าตะเียบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ขวัญตา เกื้อกูลรัฐ. (2554). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดกลาง อำเภอโพธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2551). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประภาศิริ สุพันธ์. (2550). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐาน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลภูมิภาคตะวันตก. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล. (2554). การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (RBM) = Results-based Management. กรุงเทพฯ : เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- ยงยุทธ ทรัพย์เจริญ. (2555). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิรัตน์ มะโนวัฒนา. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชบุรี.
- ศักดิ์ดา แดงเงิน. (2555). การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1. (2557). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2558

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1. เพชรบุรี : กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : พรินทวาทกราฟฟิค.

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน

ระดับชาติ ปีการศึกษา 2555 บทสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย. กรุงเทพฯ : สำนักงาน.